

عنوان درس: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

دوره: کارشناسی ارشد پرستاری (کودکان)

کد درس: ۰۴

سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۳۹۷-۱۳۹۶

تعداد واحد: ۲ واحد

روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ۱۰-۱۲

نوع و میزان واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۵/۵ واحد کارآموزی

مدرس: دکتر ملکیان

پیش نیاز: ندارد

Email: mortezamalekian@ymail.com

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوری های بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکارگیری دانش و مهارت های مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کنند.

هدف کلی:

در پایان درس دانشجویان بتوانند انواع نظریه ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری را توضیح داده و ضمن آشنایی با ضرورت بکارگیری آنها در عرصه های مختلف پرستاری اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه و مدل را شرح دهند.

اهداف رفتاری (نظری):

- ۱- مفهوم نظریه و الگوی پرستاری را شرح دهد.
- ۲- مفاهیم مرتبط با نظریه را شناسایی کند.
- ۳- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط الگو و نظریه را توضیح دهد.

۴- تاریخچه نظریه و مدل ها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری را بیان نماید.

۵- مفاهیم، اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه ها و مدل های معروف پرستاری به شرح ذیل را توضیح دهد:

- معرفی و تحلیل مدل پرستاری دوروتی جانسون
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری بتی نیومن
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری کالیستا روی
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری دوروتی الیزابت اورم
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری فلورنس نایتینگل
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری ویرجینیا هندرسون
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری ایموجن کینگ
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری جین واتسون
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری مارتا راجرز
- معرفی و تحلیل مدل پرستاری رزماری ریزو پارسی

شیوه های تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله

وظایف و تکالیف دانشجو:

- بطور منظم، مداوم و بدون غیبت در کلاس درس حضور یافته و در بحث های علمی کلاس شرکت فعال داشته باشد.
- معلومات و زیربنای علمی خود را با فراگیری مطالب مرتبط با درس از طریق مطالعات کتابخانه ای تقویت نماید.
- در تهیه و تدوین تکالیف از منابع جدید علمی و یافته های حاصل از پژوهش های ارائه شده در مجلات معتبر و علمی پرستاری داخل و خارج از کشور استفاده نماید.
- تکالیف خود را در زمان های تعیین شده طبق تقویم درس ارائه نماید.
- در رابطه با نظریه ها و مدل های پرستاری معرفی شده در درس سمیناری را به راهنمایی استاد تهیه و در تاریخ مشخص شده ارائه دهد.

تکالیف بخش نظری درس:

الف) کارت های خلاصه مقالات ۱۰٪

هر دانشجو دو مقاله در ارتباط با نظریه، مدل و مفاهیم مرتبط با نظریه از جدیدترین مقالات پژوهشی انتخاب نموده و دو خلاصه کارت تهیه و ارائه نماید.

دانشجویان از جدیدترین منابع کتابخانه ای در ارتباط با نظریه ها و مدل‌های مراقبت پرستاری سمینار خود را تهیه و ارائه نمایند (مطالب با استفاده از کتاب، مقالات پژوهشی و مجلات معتبر پرستاری داخل و خارج که بیشتر از ۵ سال از انتشار آنها نمی گذرد تهیه و استفاده از ۵ منبع الزامی است).

انتخاب منابع علمی و مقالات پژوهشی	۵٪
ارائه سمینار بصورت فایل word و کپی آن	۵٪
تهیه و تنظیم مطالب و اسلایدهای مناسب	۵٪
نحوه بیان مطلب، جمع بندی و نتیجه گیری	۱۰٪
استفاده مناسب از وسایل کمک آموزشی	۲٪
ارتباط با کلاس و پرسش و پاسخ	۲٪
وقت شناسی	۱٪

کارآموزی: ۵٪ / واحد (۲۶ ساعت)

خدمات: تمرین و بکارگیری نظریه ها و الگوهای معرفی شده در درس و طراحی برنامه مراقبت بالینی مددجویان در چارچوب الگوهای تدریس شده.

عرصه: بخشهای جنرال و تخصصی کودکان، NICU و PICU

هریک از دانشجویان ضمن مراجعه به بیمارستان و انتخاب یک نظریه یا مدل و بررسی شرایط و نحوه بکارگیری آن در مراقبت مددجویان و نهایتاً یک پروژه به شرح ذیل ارائه خواهند داد:

- بررسی و شناخت نیازهای آموزشی، مراقبتی و درمانی مددجو بر اساس الگوی پرستاری
- تشخیص های پرستاری و تعیین اهداف مراقبتی پیشنهاد شده مطابق با الگوی پرستاری
- تعیین دلایل محدودیت مددجو در مراقبت
- طراحی برنامه ریزی برنامه مراقبتی مبتنی بر الگوی پرستاری (تدوین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طرح مراقبت پرستاری)
- طراحی مداخلات لازم پرستاری باتوجه به اهداف مراقبتی پیشنهاد شده مطابق با الگوی پرستاری
- اجرا و ارزشیابی میزان کارایی اقدامات پرستاری انجام شده بر اساس الگوی پرستاری
- این تکلیف در قالب یک پروژه بصورت کتبی ارائه می شود. (۲۵٪ نمره)

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد، ویدئو پروژکتور

نحوه ارزشیابی و درصد نمره (از نمره کل):

حضور به موقع و شرکت فعال در کلاس درس	۵٪ نمره
انجام تکالیف بخش نظری درس	۴۰٪ نمره
نگارش پروژه طرح مراقبت پرستاری بر اساس مدل انتخابی	۲۵٪ نمره
آزمون پایان ترم	۳۰٪ نمره

نوع آزمون:

تشریحی

فهرست منابع پیشنهادی مبحث تئوریهای پرستاری:

- ۱) Alligood, Martha Raile & Tomey, A. Marriner (2013) **Nursing Theory: Utilization & Application**. 5th ed. St. Louis: Mosby.
- ۲) Alligood, Martha Raile (2014) **Nursing Theorists and Their Work**. 8th ed., St. Louis: Mosby, Inc.
- ۳) Johnson, Betty M. & Webber, Pamela B. (2013) **An Introduction to Theory and Reasoning in Nursing**. 4th ed., Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- ۴) McEwen, Melanie & Wills, Evelyn M. (2014) **Theoretical Basis for Nursing**. 4th ed., Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- ۵) Meleis, A. I. (2017) **Theoretical Nursing: Development & Progress**. 6th ed., Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins.
- 6) Reed, Pamela G. & Shearer, Nelma B. Crawford (2014) **Perspectives on Nursing Theory**. 6th ed., Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

۷- تبری رسول، تئوریهای پرستاری، ۱۳۸۲، تهران، انتشارات بشری.

۸- حسن خانی، خسروان و همکاران، منابع فلسفی پرستاری، ۱۳۸۸، تهران انتشارات بشری.

۹- کتب و مجلات معتبر در ارتباط با نظریه ها و الگوهای پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاه ها و مراکز علمی معتبر دنیا.

جدول هفتگی کلیات ارائه درس

مسنول درس	عنوان مطالب	جلسات
دکتر ملکیان	معرفی درس - نحوه برگزاری کلاس - مشخص نمودن سمینارهای دانشجویی	۱
دکتر ملکیان	مقدمه ای بر تعاریف و مفهوم تئوری، مدل، علم و فلسفه	۲
دکتر ملکیان	مشخصات اصلی یک تئوری و مفاهیم مرتبط با آن	۳
دکتر ملکیان	مروری بر تاریخچه تئوری و مدل در پرستاری مبتنی بر تئوری های پرستاری	۴
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری دوروتی جانسون -	۵
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری بتی نیومن	۶
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری کالیستا روی	۷
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری دوروتی الیزابت اورم	۸
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری فلورنس ناپیتینگل - ارائه Bib Card 1	۹
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری ویرجینیا هندرسون - ارائه Bib Card 2	۱۰
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری ایموجن کینگ - جین واتسون	۱۱
دکتر ملکیان	معرفی و تحلیل مدل پرستاری مارتا راجرز - رزماری ریزو پارسی	۱۲
	کارآموزی	۱۳
	کارآموزی	۱۴
	کارآموزی	۱۵
	کارآموزی	۱۶

نحوه نگارش کارت خلاصه نویسی

تهیه کارت خلاصه نویسی (bib-card) تابع استاندارد خاصی نیست. اما بهتر است به منظور رعایت هماهنگی به صورت قراردادی کارتها به صورت یکنواخت و با استفاده از اصول زیر تهیه گردد:

- ۱- زبان کارتها فارسی است بهتر است در نگارش کارتهای خلاصه نویسی اصول نگارش فارسی شامل غنای محتوایی و رعایت شکل ظاهری اعم از علامت گذاری و زیبایی نگارش رعایت شود. (کارتها به صورت نگارش دستی با خودکار تهیه گردد)
  - ۲- از آوردن کلمات انگلیسی که معادل فارسی دارد در متن کارت خودداری شود. در صورت نیاز می توان کلمات انگلیسی با حروف انگلیسی را به صورت زیرنویس در پاورقی آورد. کلماتی که در فارسی معادل معناداری ندارند به همان شکلی که تلفظ می شوند با حروف فارسی در متن آورده شده و در صورت نیاز زیرنویس شوند. علائم اختصاری شناخته شده به همان شکل وارد متن می شوند. مثل ICU ، CCU و نظایر آن.
  - ۳- بهتر است کارت خلاصه نویسی در ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه تهیه شود.
  - ۴- خلاصه باید در برگیرنده مفاهیم از قسمت های مختلف مقاله در چارچوب ذیل باشد:
الف- مقدمه (Introduction) شامل ضرورت، هدف مطالعه، مرور سایر مطالعات و مفهوم مورد بحث محقق
ب-روش (Method): روش تحقیق، جامعه و نمونه، روش جمع آوری داده ها و ...
ج- یافته ها (Finding): به مهمترین یافته ها در این تحقیق اشاره شود. چنانچه مقاله مروری باشد فاقد این قسمت است.
د-بحث (Discussion): بحث در مورد یافته ها و نتایج نهایی تحقیق است.
توجه: خلاصه کارت نباید ترجمه abstract باشد بلکه باید برداشت شما از قسمت های مختلف مقاله در چارچوب فوق باشد.
  - ۵- در زیر نمونه پشت و روی یک کارت خلاصه نویسی نمایش داده شده است.
- کارت از نصف کردن یک کاغذ اندازه A4 به دست می آید. بدین نحو طول کارت به اندازه عرض کاغذ A4 و عرض آن به نصف طول کاغذ A4 است.

نام درس: نام دانشجو:	بسمه تعالی دانشکده پرستاری مامائی	شماره کارت: تاریخ:
عنوان مقاله:		
Ref:)		
....		
....		